

Appell

www.folkehjelp.no
Nr. 1, 2013

Jakten på et bedre liv

**Profilen:
Jorge Dahl**

Ulikhet i Guatemala

**Norsk Folkehjelp
Mosjøen 40 år**

Appell

Utgiver: Norsk Folkehjelp
Nr. 1, 2013. Årgang 73

Tidligere *Melding, Helsa, Helse
Miljø Trivsel, Norsk Folkehjelp og
Magasinet Norsk Folkehjelp*

Postadresse:

Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO

Besøksadresse:

Norsk Folkehjelp
Storgata 33 A, Oslo

Telefon: 22 03 77 00

Faks: 22 20 08 70

Internett: www.folkehjelp.no

Redaktør: Torunn Aaslund

E-post: taa@npaid.org

Medarbeidere dette nummer:

Kristine Lindberg, Victoria
Uwonkunda, Eivor Eriksen, Linn
Stalsberg, Ingrid Rostad, Werner
Anderson, Tine Solberg Johansen,
Lena Fiske, Vegard Lindbæk,
Øystein Sassebo Bryhni, Anne
Håskoll Haugen, Hibba Sarmadaw,
Christian Valsvik, Evelyn Støen,
Thomas Birkeland, Henrik Stabell

Grafisk utforming: Heydays.no

Trykk: Aktietrykkeriet AS, Fetsund

Opplag dette nummer: 35 026

ISSN 0804-7758

Annonsekontakt:

Arild Halsne, tlf.: 915 90 578

E-post: arild@hrme.no

Redaksjon avsluttet:

20. februar 2013

Signerte artikler gir ikke nødvendig-
vis uttrykk for Norsk Folkehjelps syn.

Ønsker du å bli medlem? Kontakt
oss på telefon 22 03 77 00, eller
besøk oss på www.folkehjelp.no

Norsk Folkehjelp

Foto Anne Håskoll-Haugen

Foto Øystein Sassebo Bryhni

Foto: Werner Anderson

Innhold

LEDER

Den nye underklassen

DET ER I FERD med å danne seg en ny underklasse i Norge. Mennesker som er tvunget til å leve i samfunnets skygger. Mennesker som ikke har – og noen av dem kan heller ikke regne med å få – de samme rettighetene som resten av befolkningen.

Det dreier seg om grupper av mennesker som kommer til Norge i jakten på et bedre liv. Det kan være en arbeidsledig spanjol, en romfamilie, en liten jente som sammen med sin familie har søkt asyl eller en eldre tenåring som har gjennomgått mange prøvelser på en ensom ferd gjennom Europa.

I Midtøsten og Nordafrika har folket reist seg i protest mot store forskjeller. En liten gruppe i samfunnet karer til seg ufattelige rikdommer, mens det store flertallet hver dag kjemper for å overleve. Prisstigningen på mat er høyere enn på andre varer. Arbeidsløsheten er historisk høy og rettighetene til de som er så heldige å ha en jobb undergraves så man ikke kan leve av lønningene sine lenger.

I andre land, som i Afrika sør for Sahara, har krisen bare forsterket et gammelt problem. Krisen gir ny næring til ønsket om å skape et bedre liv for seg selv og sin familie og tusenvis risikerer hver dag livet på veien til Europa. De som overlever turen blir grovt utnyttet som billig arbeidskraft.

Finanskrisen har kastet land etter land i Europa ut i krise. Flykningene kommer til et kontinent der befolkningen selv hver dag må kjempe for å holde hodet over vannet og fremmedfientligheten har gode kår. Norge har så langt merket lite til finanskrisen. Selv med lav arbeidsløshet, sågar mangel på arbeidskraft har «innvandringsregulerende hensyn» blitt en førende strategi ovenfor de svakeste gruppene som kommer til landet, framfor internasjonale konvensjoner som skal beskytte menneskers rettigheter.

Denne gangen handler temadelen i Appell om det ujevne maktforholdet mellom oss som bor her og de som kommer hit.

Torunn Aaslund
Redaktør

FORSIDEBILDE

Illustrasjonsbilde: 90 prosent av alle som kommer til Norge for å jobbe som Au Pair kommer fra Filipinene. Mange blir utnyttet av sine norske vertsfamilier.

FOTO Werner Anderson

AKTUELT

- 4 Guatemala – skjev fordeling
- 8 Solidaritetsungdommer på tur til Libanon
- 10 Profilen: Jorge Dahl rørlegger med engasjement
- 12 Norsk Folkehjelp Mosjøen: 40 år i trofast tjeneste

VIS SOLIDARITET

- 14 Krigen i Syria rammer palestinske flyktninger hardt

FOLK FORANDRER VERDEN

- 16 Kavlifondet satser i Sør-Sudan

TEMA JAKTEN PÅ ET BEDRE LIV

- 20 Papirløses senter i Stockholm
- 22 Asylbarn kan være ofre for menneskehandel
- 26 Senter for au pairer i Oslo

Dette nummeret er støttet av

Guatemalas kamp for rettferdighet

I Høyres nye forslag til utviklingspolitikk setter de blå politikerne en strek over Latin-Amerika. Partiet mener at landene har kommet så langt at de bør klare seg selv.

TEKST Anne Håskoll-Haugen

NORSK FOLKEHJELP JOBBER i ni land i Latin-Amerika. De er ikke enige i Høyres forslag om å nedprioritere regionen.

– At et land har økonomisk vekst er ikke det samme som at godene blir fordelt. Å slutte å støtte sivilsamfunn i Latin-Amerika vil være å ta bort støtten til dem som forsøker å påvirke denne fordelingen, sier Beate Thoresen, seniorrådgiver i Norsk Folkehjelp.

OPPSKRIFT PÅ SKJEV FORDELING

I Guatemala, som ligger klemt mellom Mexico, Belize, Honduras og El Salvador, bor det rundt 14 millioner mennesker. Over halvparten er mayaer, som er landets urbefolkning. Selv om Guatemala ikke egentlig er et fattig land, lever mer enn 50 prosent av befolkningen under fattigdomsgrensen. Vanlige folk har få muligheter til å påvirke egen hverdag til tross for at landet er et demokrati. Tre prosent av befolkningen

eier 80 prosent av all dyrkbar jord. En vanlig plantasjearbeider tjener rundt 15 kroner for å kappe ett tonn med sukkerør. Det er oppskrift på skjev fordeling.

GLEMTE RETTIGHETER

Norsk Folkehjelp har jobbet i Guatemala i 24 år. Kampen for muligheten til å påvirke egen fremtid har hele veien stått sentralt. Rigoberto Saloj er Norsk Folkehjelps mann i Guatemala og har ledet kontoret med to ansatte siden 1995.

– Jeg har jobbet så lenge for Norsk Folkehjelp at jeg snart går i ett med møblene her, ler Rigoberto Saloj.

Vi sitter på kontoret til en av Norsk Folkehjelps partnere i Antigua, like utenfor hovedstaden Guatemala by. Han er selv maya og vet hva han snakker om når han forklarer hva som er utfordringene i Guatemala.

– Vi har levd under flere hundre års undertrykkelse, helt fra spanjolene gikk i land i 1519. Så fulgte en borgerkrig

Rigoberto Saloj håper at sivilsamfunnet i Guatemala vil vokse seg sterkere i fremtiden.

Guatemalske kvinner markerer kvinnedagen i Guatemala by, 8. mars 2012.

på 36 år da venstresiden reiste seg for å kreve demokratiske rettigheter. Men fredsavtalene som ble signert i 1996 er glemt og fortrent. Mange her kjenner ikke en gang til rettigheter sine, forteller Saloj.

SIVILSAMFUNNET MÅ VEKKES

Norsk Folkehjelp jobber sammen med syv ulike organisasjoner. Et av de viktigste målene er nettopp å skape en politisk bevissthet i befolkningen.

– Vi jobber ikke bare med maya-organisasjoner, men også for den store gruppen av marginaliserte arbeidere. Selv om mayaene er overrepresentert blant de fattigste, er de ikke alene om sin politiske fattigdom, forklarer Saloj.

Han forteller om et skolesystem hvor barna ikke lærer om verken undertrykkelsen, borgerkrigen eller demokrati og rettigheter.

– I organisasjonene vi støtter får vanlige folk en politisk skolering. De

lærer om stemmeretten, om menneskerettigheter og om landets historie. Det er viktig å skape en bevissthet i befolkningen for at de i neste omgang skal kunne stille krav til sine ledere, sier Saloj. Han har selv vært aktiv politisk i en årrekke og snakker om at sivilsamfunnet må vekkes fra dvalen.

DEN NYE GERILJAEN

Saloj mener revolusjonen mange håpet på, er erstattet med et ønske om rolig endring. Likevel forsøker myndighetene å stemple mange som kjemper for menneskerettigheter som terrorister. Våren 2011 foregikk det en svertetekampanje mot norske og svenske myndigheter i avisene hvor de ble beskyldt for å støtte organisasjoner som skapte sivil uro. I etterkant av 22. juli falt det også bemerkninger fra noen journalister om at Norge nå fikk smake sin egen medisin og kjenne hvordan det var å leve med terrorister i landet.

DEN BESTE BISTANDEN

Rigoberto Saloj henter frem det gamle slagordet «hjelp til selvhjelp» når han skal beskrive hva som er god bistand. Han understreker at man må la folk ta ansvar for egen utvikling, ellers bærer det galt avsted.

– Mange merker ikke at Norsk Folkehjelp er her, og det er bra. Vi smører aldri opp logoen vår på møtelokaler eller arrangementer, som så mange andre gjør. Vi gir heller ikke mye penger. Pengene er en ekstra støtte til organisasjonene, slik blir de heller ikke avhengig av oss, sier han.

Saloj mener utviklingen ikke nødvendigvis går i riktig retning. At Guatemala er et mellominntektsland er bare statistikk, men virkeligheten viser et annet bilde. Han sier også at det har blitt vanskeligere for sivilsamfunnet under den nye presidenten Otto Perez Molina:

– Det er en økende tendens til at organisasjoner får betalt for å holde kjeft, og at aktivister blir behandlet som terrorister. Derfor er det viktigere enn noen gang med internasjonalt press på myndighetene. Tilstedeværelse i landet sikrer det, understreker han.

– Hva er ditt håp for fremtidens Guatemala?

– At sivilsamfunnet skal vokse seg sterkere. Det er bare 15 år siden fredsavtalene ble underskrevet, så sivilsamfunnet er ungt og uerfarent her i landet. Her kan Norsk Folkehjelp spille en viktig rolle som vil gi landet stor avkastning i fremtiden.

La boblene briste – boikott SodaStream!

I fjor høst var Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom samlet på den årlige Solidaritetskonferansen, denne gang på Hadeland. Tradisjonen tro var det foredrag, kurs og verksted. Et av verkstedene handlet om boikott av israelske varer som politisk virkemiddel, en av disse varene var SodaStream. Et sterkt engasjement ble vekket, og kampanjen «La boblene briste – boikott SodaStream» var født.

TEKST Thomas Birkeland

SODASTREAM VIRKER SOM en ganske ufarlig kjøkkenartikkel. Den forvandler det kjedelige springvannet ditt til forfriskende brusdrikker med utallige smaker og variasjoner. Dessverre har denne brusen en ekkel bismak, smaken av okkupasjon. Deler av SodaStreams virksomhet ligger på folkerettsstridig okkupert palestinsk territorium. Det ligger en fabrikk i Mishor Edomim Industrial Zone på Vestbredden, et industrianlegg tilhørende den israelske bosettingen Ma'ale Adumim. Ma'ale Adumim ligger utenfor Jerusalem, og er en av de største bosettingene på Vestbredden. Den er bygget på land tilhørende fem palestinske landsbyer. Dette er stjålet land, og så lenge SodaStream har fabrikk der, bidrar de aktivt til okkupasjonen.

Bedrifter som Sodastream får skattelette av den israelske stat for å legge produksjonen sin til de israelske bosettingene, noe som gjør det økonomisk lønnsomt. SodaStream og de andre bedriftene som har produksjon i bosettingene betaler skatt direkte til bosettingene, og er derfor en viktig del av finansieringen av disse. Dette betyr videre at vi ved å importere og kjøpe slike bosettervarer bidrar til å opprettholde okkupasjonen og gjøre den økonomisk bærekraftig.

Etter å ha lært mer om boikott som virkemiddel og om SodaStream, var solidaritetsungdommene på konferansen klare i sin sak og krevde handling. På slutten av konferansen kom det et krav fra salen om at ungdomsstyret måtte ta tak i

dette, og legge til rette for at Solidaritetsungdommen kunne jobbe med det. Like etterpå ble det satt ned et aksjonsutvalg som utarbeidet kampanjen «La boblene briste – boikott SodaStream!». Aksjonsutvalget ble satt sammen av et styremedlem, solidaritetsungdom fra fire lokale lag og grupper og en fra en samarbeidspartner.

Kampanjen ble lansert 22. november med facebook-siden «La boblene briste – boikott SodaStream» og har siden fått masse oppmerksomhet. 11 organisasjoner; både ungdomspartier, Palestinanettverk og ungdomsforbund, har sluttet seg til kampanjen vår. Kunnskap har skapt engasjement og handling. Dette er en måte å jobbe med boikott som konkretiserer og engasjerer. Ved å boikotte SodaStream-produkter, kan hver enkelt av oss støtte opp om kampen mot okkupanten. Det har blitt gjort før med Jaffa-appelsiner og Ahava-produkter, og vi skal ikke gi oss før SodaStream flytter sin virksomhet fra de okkuperte områdene.

Vi må opplyse forbrukerne om produktets alvorlige etiske problem. Solidaritetsungdom over hele landet har snakket med samarbeidspartnere om det, hatt flygebladaksjoner, aksjoner i butikker og snakket med venner og kjente om det. Kampanjen er enda ikke over. Strategisk boikott av denne typen får effekt gjennom å legge direkte press på produsenten, men kanskje like viktig er den symbolske støtten til våre palestinske kamerater. La boblene briste – boikott SodaStream!

UNGDOMSLEDER

Ungdomsmakt

OM LAG HALVPARTEN av verdens befolkning er unge under 18 år, men ungdoms innflytelse i verden reflekterer ikke dette. Ungdom er viktige endringsagenter i ethvert samfunn, men blir sjelden anerkjent og respektert som dette. Det vil vi gjøre noe med! For oss handler ungdomsmakt om mer enn det å bli hørt i saker som angår oss, det handler om retten til å forme samfunnet vi lever i.

I disse dager klatrer vi opp på barikadene mot atomvåpen igjen. Altfor lenge har denne kampen ligget død og vært noe for de spesielt interesserte, men dette er i ferd med å endre seg. Sammen med andre ungdommer tar vi kampen tilbake, fordi det er kampen om vår fremtid. Vi fortsetter også vår utrettelige kamp for en mer human asylpolitikk, det handler om hvilke verdier vi vil ha i samfunnet vårt.

Snart samles Solidaritetsungdom for vårt andre ordinære årsmøte. Det er ungdomsmakt i praksis. Her skal vi legge kursen for et nytt år på barikadene for mer rettferdighet og mer solidaritet. Jeg gleder meg til å treffe masse flott Solidaritetsungdom og vedta den mest slagkraftige politikken i landet!

Fred, kjærlighet og solidaritet

*Ingrid Rostad,
fungerende leder for
Solidaritetsungdommen*

LA BESTEMOR KOMME SEG TRYGT HJEM

Foto: Espen Brekke

Som Folkehjelper gjør du det mulig

Også når alarmen går midt på natten er Norsk Folkehjelp raskt på plass. Vi vet at det kan stå om liv, og at barn og eldre er spesielt utsatt. Våre 2 500 operative mannskaper står klare hvis du eller noen du er glad i trenger hjelp. 24 timer i døgnet, 365 dager i året. Som fast giver bidrar du til opplæring, øvelser og utstyr. Med din støtte kommer enda flere savnede trygt hjem.

Støtt oss fast – bli FOLKEHJELPER og gi 200 kr i måneden.
Se www.folkehjelper.no eller ring oss på 22 03 77 00

Norsk Folkehjelp

Ungdommer fører kampen for demokrati vidare

Den arabiske våren vert sett på som eit ungdomsopprør mot styresmaktene. Ungdommane ville ha slutt på økonomisk stagnasjon og politisk diskriminering. Sitjande regime skulle bytast ut med demokratiske styresett.

TEKST Hibba Sarmadawy FOTO Hibbas Sarmadawy og Demotix/Scanpix

Hibbas Sarmadawy fra Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom var i desember med på et ungdomsseminar i regi av Norsk Folkehjelp Libanon.

Opprøra har hittil ført til nokon av dei største endringane i den arabiske verda på 60 år. Likevel møter ungdommane framleis på mange utfordringar. Dei har endå ein lang veg å gå.

UNGDOM SAMLES PÅ TVERS AV RELIGION OG LANDEGRENSER

I desember 2012 tok Norsk Folkehjelp initiativ til å samle ungdom frå fleire arabiske land på eit seminar i Libanon. Målet var å gje dei rom til å diskutere dei viktigaste utfordringane deira land har møtt før, under og etter den arabiske våren. Eit anna mål var å auke kunnskapen rundt organisering, mobilisering og demokrati. I tillegg var det eit ynskje om å styrke nettverket til ungdommane på tvers av landegrensene. På denne måten skulle dei få betre innsikt i tilhøva som pregar dei enkelte arabiske landa. Samtidig skulle dei bli kjende med og lære av erfaringane til kvarandre.

Det var til saman rundt 50 deltakarar som kom frå 7 arabiske land: Egypt, Jemen, Tunisia Irak, Libanon, Syria og Palestina. I tillegg var det fleire frå same land som hadde ulik religiøs eller etnisk bakgrunn. Frå Syria var det til dømes kurdarar, kristne, muslimar og palestinarar og frå Irak var det kurdarar, shia- og sunnimuslimar.

Ulike foredragshaldarar var òg til stades på seminaret. Blant dei var Sari Hanafi, professor i sosiologi ved det Amerikanske Universitetet i Beirut, Adib Nehmeh, rådgjevar hos ESCWA, og Farzen Yekhta og Rosa Nakad som er medieekspertar. Saman med dei prata me om viktigheita av gode mobiliseringsmetodar, organisering av sivilsamfunnet, menneskerettar og alternative metodar å drive sosialt og politisk arbeid på. Utfordringar knytt til sosiale og politiske endringsprosessar vart òg diskutert.

ULIKE LAND, ULIKE ERFARINGAR OG UTFORDRINGAR

Ungdommane hadde mange ting til felles, men det var òg fleire ting som skilde dei. For eksempel slit opposisjonsrørsla i nokon av landa framleis med å felle sine regime. Andre har klart å kvitte seg med presidenten og er på god veg i demokratiseringsprosessen.

Jemenittane, tunisarane og egyptarane er i ein overgangsfase etter å ha kvitta seg med sin tidlegare president. Likevel står dei framfor ulike utfordringar. Seminardeltakarane frå Jemen meinte at utfordringane er nokre av dei same no som før presidenten gjekk av. Eksempelvis nemnde dei mangel på utdanning, splittingar mellom nord og sør samt ei væpna befolkning. Dette er

faktorar som skapar bekymring hos den jemenittiske motstandsørsla.

Samtidig slit egyptisk ungdom med å halde motivasjonen til folk oppe. Det muslimske brorskapet vann valet på demokratisk vis. Egyptisk ungdom fryktar at brorskapet skal utnytte makta til eigen fordel utan at folk reagerer. «Me bør ikkje la historien repetere seg sjølv,» sa ein av ungdommane.

Tunisiarane meinte dei er komne langt samanlikna med andre arabiske land. Dei var svært positive til at religiøse og sekulære politiske parti samarbeider. Ungdommen peika likevel på utfordringar som har med arbeidsløyse, prisauke, vold og utforming av den nye konstitusjonen. «Det kjem til å ta lang tid, men me kjem ikkje til å gje opp før me har eit demokratisk styresett lik det dei har i nordeuropeiske land,» sa ei tunisisk kvinne på seminaret.

Irakarane og libanesarane på si side var svært opptekne av spørsmål knytt til den sekteriske identiteten. I begge landa har det vore utfordrande for ungdommane å mobilisere menneske med ulike religiøs bakgrunn. Dette er noko syrarane også var særleg opptekne av. Syrarane som no lever under bomberegner og svært kaotiske forhold forventar at sekteriske konfliktar som liknar dei i Irak og Libanon kjem til å verte ein sentral utfordring etter at Bashar Al-Assad, «det levande liket» – som dei kalla han, går av. Ungdommane meinte at ein av dei største utfordringane vil bli å unngå konfliktar mellom ulike grupper innad i landet.

Palestinaren kom både frå Syria, Libanon, Gaza og Vestbreidda. Dei hadde ein ting til felles: dei føler seg som flyktningar uansett kvar dei er. Det har lenge vore ei utfordring, og er det framleis. Dei satt likevel med ei mengd erfaringar som gav seminardeltakarane nye perspektiv på motstandsutøving. Trådar blei til dømes trekt tilbake til fyrste og andre Intifada. Den fyrste og mest vellykka var i stor grad ikkje væpna. Dette var for nokon av ungdommane ei ny tilnærming til korleis ein kan utøve motstand.

AGRENSA YTRINGSFRIDOM SKAPAR AVSTAND

Noko av det som elles gjorde stort inntrykk på deltakarane var kor ulike oppfatningar dei hadde om tilhøva i andre arabiske land, men òg om andre grupper i eigne land. Dette meinte

Tunisia 11. februar 2013: Den arabiske våren fortsetter. Tilhengere av opposisjonspolitikeren Chokri Belaïd som nylig ble drept i et attentat, krever at regjeringen går av fordi de har distansert seg fra revolusjonen i 2011.

dei er ein konsekvens av kor avgrensa ytringsfridommen har vore og framleis er. Det viser korleis makthavarane har kontrollert og framleis kontrollerer informasjonsflyt. Eksempelvis var det fleire av dei som aldri hadde høyrte det kurdiske språket før. Dei var heller ikkje bevisst på graden av diskriminering kurdarane møter i den arabiske verda.

VEGEN VIDARE

Seminaret er det fyrste av sitt slag som ein norsk organisasjon har halde i Midt-austen etter at den arabiske våren starta. Ungdommane viste stor glede over kor nyttig seminaret hadde vore for dei. Den siste dagen på seminaret oppretta nokre av deltakrane ei lukka gruppe på Facebook. Gjennom gruppa skulle dei oppretthalde kontakten, lære av kvarandre

og diskutere vegen vidare.

Under opphaldet vårt i Libanon vart blant anna den palestinske flyktningleiren Yarmuk i Syria bomba. Fleire av bebuarane flykta til Libanon. Minst fem av deltakarane på seminaret var raskt ute med å ta i mot dei i Beirut og tilby hjelp. På Facebook-gruppa er det no avtalt, for dei som kan, å møtast i Libanon. Planen er å bistå syriske flyktningar som framleis strøymar frå ulike delar av Syria og inn til Libanon.

I skrivande stund er det òg sendt ut ein trist melding på gruppa. Ein av dei syriske deltakarane er blitt arrestert. Han var på veg heim etter å ha bistått skadde etter eit angrep då han vart tatt i arrest. Våre tankar går til han, og me håpar han blir sleppt fri snart i god behald!

Solidaritets- rørleggeren

TEKST Christian Valsvik FOTO Eirik Hagesæter, Bergen Arbeiderblad

Jorge Dahl er engasjert i solidaritetsarbeid og ble for et år siden lokal-lagsleder for Norsk Folkehjelp i Bergen. Han organiserer aktiviteter og markeringer som setter i gang bevegelser i hele landet

Jeg møter Jorge på hans kontor i Bergen. Fra kontoret ser du ut mot havnen. På veggene henger det plakater fra FN-arrangementer, bilder av gamle rørleggere og et bilde av Aung San Suu Kyi. På pulten ligger det brosjyrer og materiell fra ulike demonstrasjoner, utstillinger og markeringer fra hans lange liv som solidaritets- og frivillighetsarbeider.

– Norsk Folkehjelp i Bergen ville ikke vært der de er i dag uten medlemmer og aktive lag. Vi må fortsette med å være synlige i form av aktiviteter, arrangementer, demonstrasjoner og markeringer, sier Jorge Dahl.

Han har mange erfaringer fra et liv fylt med et brennende engasjement for blant annet Norsk Folkehjelp, FN-sambandet, LO, Afghanistan-komiteen, Palestina-komiteen og som nåværende leder i Rørleggersvennenes Forening. Jorge lever på sine erfaringer og er ikke redd for å tenke langsiktig og stort. Han forteller meg at Norsk Folkehjelp i Bergen er små, men viktige brikker i den store sammenheng.

– Vi er nødt til å jobbe hardt og se ut fra den store sammenhengen. 1. mai kan vi kanskje samle inn 50 000 kroner i Bergen – det er lite i et stort budsjett, men med et godt samarbeid kan alle lokal-lagene samle inn 50 000 kroner hver. Det gir resultater, og da får Norsk Folkehjelp synliggjort seg for fagforeningene, som i

sin tur kan gi bidrag fra sine lokale fagforeninger og klubber. Dette bidrar til at hovedorganisasjonene deres ser på Norsk Folkehjelp som deres viktigste samarbeidspartner, forklarer Jorge.

Som den mellomste av tre brødre bodde han og de to brødrene på samme rom med hver sin seng i oppveksten. Han forklarer at det er her han har lært noen av sine viktigste egenskaper – rettferdighet, toleranse og deling.

SAMARBEID ER NØKKELEN

Etter å ha kommet tilbake fra en lang lunsj på hans stamkafe, Operaen i Bergen, er vi nå tilbake på hans kontor. Jorge er tydelig stolt over det han driver med, og peker og forklarer på ulike plakater fra arrangementer som henger på veggene.

– For å skaffe flere frivillige til Bergen må vi tilrettelegge for aktiviteter, kurs og temakvelder i form av øvelser. Dette prøver vi nå å ta et tak i ved å tilby for eksempel et sanitetskurs i samarbeid med Norsk Folkehjelps sanitetslag på Haukeland og på Askøy, sier han.

Han er bevisst på hvor fremtiden ligger og der aktiviteten blomstrer mest. Jorge tror at solidaritetsungdommen i Bergen kommer til å gjøre en kjempejobb nå som de blir et eget lag.

–Solidaritetsungdommene er dyktige og de tar opp temaer som er identifiserbart med Folkehjelpen. Jeg har et ønske om å fortsette samarbeidet vi har

Jorge Dahl er leder i Rørleggersvennernes forening. På fritiden bruker han sitt engasjement for Norsk Folkehjelp, FN-sambandet, LO, Afghanistankomiteen og Palestinakomiteen.

på deres premisser, så lenge de er innenfor vår paraply og holder seg til Folkehjelpens program og prioriteringer, sier Jorge.

Det merkes godt i kontorlandskapet at Jorge er en populær mann. Åse Vaksinen Sælensminde er en av hans kolleger i Bergen og hun beskriver han som en svært reflektert mann som klarer å sette ideer på agendaen ved å ta ting på sparket og å utnytte de ressurser og muligheter han har. Hun mener at nøkkelen til hans suksess er at han følger opp aktiviteter, vedtekter fra årsmøter og gjerne ved å arrangere demonstrasjoner, markeringer og fotoutstillinger som vekker oppsikt.

HJERTESAK

– Jeg brenner for de mindreåriges asylsaker. Ta for eksempel «Nathan-saken». Det er urimelig å deportere et barn på syv år som er født og oppvokst i Norge. Barnekonvensjonen er en del av menneskerettighetene og er inkorporert i det norske rettssystemet, og står over norsk rett. Sånn er det bare, forteller han og legger armene bestemt i kors.

Han rister oppgitt på hodet og ser over på meg. Han har sett mye på sine reiser til Afghanistan og Palestina. Jorge forklarer at felles for de alle er at de har en utrolig trist historie fra sitt hjemland og oppveksten sin.

– Det er skammelig at Norge ikke kan drive en mer human asylpolitikk.

40 år i trofast tjeneste

TEKST Vegard Lindbæk FOTO Norsk Folkehjelp Mosjøen

Norsk Folkehjelp Mosjøen feirer 40-årsjubileum. I fire tiår har laget stått i bresjen for en bedre eldreomsorg i Mosjøen, bidratt med lokal trygghet, og samlet inn penger i solididaritet.

Mangeårige medlemmer Arne Hauan og Anders Haugstad ble hedret på årsmøtet i 2012

MOSJØEN I VEFSEN KOMMUNE i Nordland ligger akkurat midt i Norge og har 9580 innbyggere. Her ble Norsk Folkehjelp etablert i 1973. Lagets første leder var Asbjørn Jæger. Han kan fortelle at laget ble etablert for å motvirke urettferdighet i samfunnet. Bekjempelse av urettferdighet er en rød tråd i Norsk Folkehjelp Mosjøens historie. – En av lagets første oppgaver var knyttet til det såkalte «Vanføretøget» forteller sanitetslederen i laget, Arild N. Berentzen. – Toget tok personer med funksjonshemninger med på tur. Det startet i Trondheim og gikk til Bodø. Når toget kom til Mosjøen ble de tatt i mot av Norsk Folkehjelp som sto for bespising, underholdning og omvisning i byen, forteller Arild.

Norsk Folkehjelp Mosjøen drev også det som ble kalt en «kontakttjeneste» fram til siste halvdel av 90-tallet. De arrangerte hyggetreff og andre tilstelninger for eldre. Flere av lagets medlemmer hadde også ukentlige telefonsamtaler med ensomme og eldre mennesker i lokalsamfunnet. Telefонтjenesten finnes ikke lenger men lagets medlemmer arrangerer fremdeles tilstelninger for eldre. – Vi arrangerer blant annet «Eldredagen» i Mosjøen, etter initiativ fra Eldrerådet i kommunen.

Laget har også deltatt sterkt i en rekke innsamlingsaksjoner opp gjennom årene, både lokalt og nasjonalt. Det har vært år med å samle inn penger til tv-

aksjonen og innsamlinger til Polen, Romania, Afrika og Russland.

– På begynnelsen av 80-tallet begynte vi å satse på sanitetsarbeid og i 1984 hadde vi samlet inn nok penger til utstyr og kompetanse til å starte med ordinært sanitetsarbeid. – Dette året hadde vi påskeberedskap for første gang, sier Arild – Siden den gang har saniteten vært en av de mest sentrale aktivitetene i laget og vi har fokusert på førstehjelpsopplæring, førstehjelpsvakter på store og små arrangementer i lokalsamfunnet og beredskap for redningstjenesten, sier han.

Norsk Folkehjelp Mosjøen har hatt mange store og små leteaksjoner opp gjennom årene, men deres største

redningsaksjon var i 2010 da fire personer omkom i et stort skred. 16. mai 2010 la åtte personer ut på tur for å sette opp trimkasser ved Jamtfjelltinden utenfor Mosjøen. Været var fint denne dagen med sol fra skyfri himmel og +15 grader. Dette førte til stor snøsmelting som laget en demning med vann og is 800 meter over turfølget. Presset ble til slutt for stort på demningen som gav etter og store mengder snø, is, vann, jord og stein kom feiende ned fjellsiden og traff turfølget. Fire personer klarte å komme seg ut av infernoet, men fire personer omkom i ulykken, herav tre søstre. Først natten til 17. mai fikk de andre varslet om ulykken og Norsk Folkehjelp Mosjøen rykket ut.

Mosjøen var sterkt preget av ulykken og alle offisielle arrangement i byen foruten barnetoget ble avlyst og alle flagg vaiet på halv stang. Norsk Folkehjelp Mosjøen fikk i ettertid det ærefulle oppdraget med å ha sanitetsvakt i begravelsen til de fire som omkom.

– Kippermocupen har vært Norsk Folkehjelp Mosjøens faste sanitetsvakt siden 1988, forteller Arild. – Vi har levert en tjeneste som arrangøren er svært fornøyd med, sier han. – Selv om andre har prøvd å tilby sine tjenester har de blitt blankt avvist, for arrangørene vil bare bruke oss. Vi har vakt 24 timer i døgnet så lenge turneringen pågår og behandler skadde fotballspillere, støtteapparat og foreldre fra hele landet. Utfordringer som hjerteinfarkt, benbrudd, pulsåreblødninger og hestebitt er bare noe av det vi har måttet bryne oss på.

– I 2011 gikk vi til anskaffelse av en ambulanse som ble ombygget til helsetransportbil, forteller Arild. Denne bilen har bære og førstehjelpsutstyr. I 2012 inngikk vi avtale med Helgelandssykehuset om helsetransport og vi utfører i dag en rekke transportoppdrag mellom sykehus og mellom sykehus og hjem med pasienter som ikke har behov for helsehjelp under transport, men av forskjellige grunner må få ligge på bære. – Dette har vært en stor suksess og behovet var større en man turte drømme om på forhånd, sier Arild.

Siden 2001 har leder i laget vært Aina Lauritzen Berentzen. Hun forteller at det har vært en spennende tid og en svært grei gjeng å være leder for. – Laget har en stabil kjerne med flinke folk, sier hun. – Selv om jeg må innrømme at jeg noen ganger blir lei, kommer motivasjonen fort tilbake. Aina har i tillegg til å være leder for lokallaget vært sekretær både i tidligere distrikt Nordland og i dagens Region Midt-Norge i en årrekke. – Norsk Folkehjelp er en livsstil, sier hun.

For å holde laget i gang i så mange år har det stått mange ildsjeler i bak. To av de som har vært aktiv lengst er Arne Hauan og Anders Haugstad som har vært med siden saniteten ble etablert i laget og de er ennå aktive. Lagets første æresmedlem er Eli Odden. Hun har faktisk vært medlem lenger enn laget har eksistert. Hun ble medlem for 42 år siden. På årsmøtet i år ble også Bodil Eide utnevnt til æresmedlem. Hun satt i det første styret i Norsk Folkehjelp Mosjøen og hadde sitt siste verv så sent som på 90-tallet da hun satt i valgkomiteen. De har i alle år dedikert seg til beste for laget og for å motarbeide urettferdighet i samfunnet.

Norsk Folkehjelp gratulerer laget i Mosjøen med 40-årsjubileet, og ønsker lykke til videre.

Utfordringer som hjerteinfarkt, benbrudd, pulsåreblødninger og hestebitt er bare noe av det vi har måttet bryne oss på.

En evig flukt

Livet har gjort henne forsiktig. Hun vil ikke avbildes, ikke navngis. Hun ble født på flukt og tror hun vil dø på flukt. Krigen i Syria rammer palestinske flyktninger hardt.

TEKST OG FOTO Øystein Sassebo Bryhni

Kvinnen forteller sin historie om et helt liv på flukt til Norsk Folkehjelps generalsekretær Liv Tørres.

«Mine yngre søstre var vakre. Mor hadde derfor smurt skitt i ansiktene deres. Men mennene så at de var vakre og tok dem med makt.»

– **JEG BLE FØDT** og senere gift i flyktningleiren Tel al-Zaatar i Libanon. Familien min hadde flyktet dit fra Palestina i 1948. I 1976 måtte jeg flykte derfra til Shatila. Men i 1982 ble Shatila angrepet og jeg flyktet til Syria. Nå har jeg måttet flykte igjen, forteller hun i nøkterne ordelag.

Hun fødte fem barn i Libanon. I Syria kom det tre til. I 30 år fikk familien leve i fred. Så var det slutt. Under Ramadan i juli nådde bombene hennes nabolag. Tilflukt fant de i den palestinske leiren Yarmouk i Damaskus. Der bodde de hos venner til folk sa det var trygt å vende hjem igjen, tidsnok til å feire Iftar, men festmåltidet ble avbrutt av artillerigranater.

– Klokka var ni på kvelden. Vi kastet oss i bilen og dro uten noe som helst. Klokka halv fire neste morgen var vi framme i Shatila. Et av barnebarna mine har vært stum siden og mannen min fikk splintskader. Likevel reiste han tilbake til huset vårt for å kunne få med seg noen av eiendelene våre. Utenfor huset var det soldater. Jeg vet ikke om det var opprørshæren eller regjeringsstyrker. De satte fyr på husene. Det var røyk overalt. Det er forferdelig hjemme i Syria nå.

Storfamilien er innkvartert hos en av døtrene og hennes mann i Shatila. Huset er pent møblert og selv om det er trangt har de det relativt bra. Men er det håp for framtiden?

– Dess eldre jeg blir jo verre er det å opprettholde håpet. Det blir vanskeligere og vanskeligere å starte på nytt igjen.

For hun har startet på nytt igjen. To ganger tidligere. Da hun dro fra Shatila i 1982 hadde hun bare med seg nøklene til huset. Under flukten ble hun skilt fra barna sine. I ni dager visste hun ikke hvor de var.

– Onkelen min hadde fått 22 barn inn i en bil. Han skulle frakte dem til et trygt sted og så komme tilbake. Men etter fem timer hadde vi fremdeles ikke hørt fra ham. Vi måtte dra. På veien fant vi flere lik. Vi lette blant døde barnekropper etter våre barn. Vi trodde de var kidnappede eller døde, men da vi kom fram til Syria fant vi dem i god behold.

Mens hun forteller begynner bønnepene å lyde i bakgrunnen. Allah Akbar. Gud er stor.

Fortellingen går tilbake til begynnelsen og den første flukten i 1976 da leiren Tel al-Zaatar ble angrepet av kristne og syriske styrker. Da mistet hun fire brødre. Alle ble drept. En var 18 år gammel og nylig gift. De andre ble ikke eldre enn 16, 13 og 11 år gamle.

De overlevende i familien forsøkte å komme seg til et trygt område. De vandret avgårde uten sko på føttene til de kom til en veisperring. Der var det soldater i hvite frakker – som slaktere. De var væpnet med økser. Foran mødrenes øyne hugget de hodene av guttebarna. «Dere palestinere føder bare gutter, gutter som vil ta opp våpen mot oss», sa de til en gravid slektning. Mens hun fødte ved veisperringen skjøt mennene henne i magen. De drepte barnet. Det var en gutt.

Fortellerstemmen hennes stilner. Minnene blir for sterke. Hun trenger en pause nå som alle minnene flommer over.

– Mine yngre søstre var vakre. Mor hadde derfor smurt skitt i ansiktene deres. Men mennene så at de var vakre og tok dem med makt. Moren min ropte: «Skyt barna mine og la meg vite at de er døde». Det gikk de ikke med på. De tok søstrene mine og jeg så dem aldri igjen.

– Hele mitt liv har vært en lidelse.

Hjelp de syriske flyktingene.
Send en SMS med
SYRIA til 2160
(200 kr)

FAKTA

Konflikten i Syria:

- Syria, tidligere senter for en av verdens eldste sivilisasjoner, er i dag et oljeproduserende land med et autoritært regime og stor befolkningsvekst. Siden 1963 har Syria vært et diktatur styrt av Baath-partiet. Assad-familien har sittet ved makta siden 1970. I 2011 brøt det ut et folkeopprør i Syria, som utviklet seg til en blodig borgerkrig.
- Siden mai 2012 har den væpnede konflikten økt i omfang og spredt seg til nye områder. Tyngre våpen har blitt tatt i bruk av begge parter i konflikten. Regjeringsstyrkene har ved flere anledninger bombardert sivile boligområder med artillerigranater og tanks. Dette har medført en betydelig økning i antallet sårede og drepte.
- En granskningskommisjon fra FN har slått fast at syriske sikkerhetsstyrker har begått forbrytelser mot menneskeheten, som massakrer, kidnappinger, tortur, voldtekt og drap av sivile. Også opposisjonen har tatt regimesympatisører til fange, og beskyldes for sporadiske henrettelser.
- FN anslår at over 70 000 kan ha mistet livet i kampene som har pågått siden mars 2011. Tre millioner mennesker lever under en prekær matkrise.

(Kilde: Norsk Folkehjelp)

Tone Rønoldtangen, leder i LO Stat gir stafettpinnen videre til LOs leder Roar Flåthen.

Innsamlingsstafetten til syriske flyktninger fortsetter

TEKST Victoria Uwonkunda og Are Stranden FOTO Victoria Uwonkunda

Innsamlingsaksjonen til syriske flyktninger fortsetter å vokse og har nå fått inn over 1,25 millioner kroner, noe som tilsvarer rundt 4000 nødhjelpspakker.

PÅ LANDSMØTET i desember oppfordret Fagforbundet sine lokale fylker og foreninger til å delta i en innsamlingsstafett til inntekt for Syrias flyktninger. Givergleden har siden den gang vært stor i de fleste LO-forbundene og i arbeidsgiverorganisasjonene NHO Service-Renhold og Virke Service.

Tidligere denne måneden bidro LO Stat ved leder Tone Rønoldtangen med 10 000, og sendte stafettpinnen videre til LO. LOs leder Roar Flåthen tok utfordringen på sparket og ga 100 000, et bidrag som tilsvarer over 300 nødhjelpspakker som sikrer mat med innhold som mel, linser, tørrmelk, sukker i én måned for en familie på fem. Det deles også ut ulltepper og klær.

– Engasjementet i Fagforbundet for flyktningene fra Syria er enormt. Sammen med foreningene har de samlet inn midler til over 2100 nødhjelpspakker, sier Liv Tørres, generalsekretær i Norsk Folkehjelp.

– Takket være støtten fra Fagbevegelsen kan Norsk Folkehjelp og våre partnere dele ut nødhjelp både i og utenfor Syria. Det er beinkaldt for flyktningene nå og behovet er stort. Det er også viktig politisk at syrerne ser at vi viser solidaritet og at det kommer hjelp inn fra organisasjoner som ikke er knyttet til noen av de krigførende partene, fortsetter Tørres.

Det er nå mulig å få inn hjelp til Syria til de anslåtte over to millioner internt fordrevne flyktningene og ifølge

FN er det om lag 700 000 flyktninger som strømmer inn til Tyrkia, Irak, Libanon og Jordan og tallet øker daglig.

Norsk Folkehjelp har jobbet lenge i regionen og fortsetter å samarbeide med lokale partnere, hvor vi sammen har gode nettverk som vi nå kan dra på for å sikre at hjelp kommer fra til de som trenger det mest inne i Syria.

Stafetten pågår i flere av forbundenes klubber og foreninger. Blant Fagforbundets fylker og foreninger er det nå samlet inn kr 440 000 kroner. Fagforbundet startet stafetten ved å gi 200 000 kroner.

Norsk matgigant støtter småbønder i Sør-Sudan

TEKST Victoria Uwonkunda FOTO Victoria Uwonkunda og Henrik Stabell

TIDLIGERE DENNE MÅNEDEN inngikk Norsk Folkehjelp et samarbeid med Kavlifondet. Avtalen på 500 000 kroner støtter jordbruksprosjektet «En Ny Start» i Sør-Sudan. Prosjektet gir nye muligheter for småbønder og er etablert ved hjelp av Kavlifondet.

– Samarbeidet med Kavlifondet vil gi bønder større kunnskap om matproduksjon, lagring og tilgang til markeder, og dette vil føre til økt avkastning for både eget husholdningsforbruk og marked, sier John Maruti, programansvarlig i Sør-Sudan.

– Overskuddet fra produksjonssalg vil også bety at menneskene får bedre levekår og bedre råd til andre viktige livsnødvendigheter, legger han til. – Vi ser virkelig fram til å starte opp samarbeidet.

Med støtten fra Kavlifondet oppretter Norsk Folkehjelp «Model farming training centers», hvor rundt 460 småbønder i Sør-Sudan kommer til å få opplæring i jordbruk og kunnskap som de videreformidler til sine landsbyer.

Målet med opplæringssenteret er å få økt matproduksjon gjennom å styrke småbønders ferdigheter.

– Kavlifondet har et økende humanitært engasjement utenfor Norges grenser, og bistand til utdanning er en viktig del av dette. Vi ser frem til å samarbeide med Norsk Folkehjelp i et prosjekt som er konkret og målbart, og som vil tilføre tre lokalsamfunn betydelig forbedret livskvalitet gjennom utdanning innenfor jordbruk, sier Kavlifondets daglige leder Inger Elise Iversen.

– Fondet prioriterer støtte til utdannings- og opplæringsprosjekter som er lokalt forankret og har gode, langsiktige effekter. Prosjektet «En Ny Start» er et godt eksempel på at kompetansedeling og utdanning kan gi grunnlag for positiv samfunnsutvikling og økt velferd, forsetter hun.

Til tross for at Afrikas nyeste land er svært fruktbart, med enorme arealer av upløyd mark, har mye av kunnskapen gått tapt på grunn av den langvarige konflikten i området.

Daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen undertegner samarbeidsavtalen sammen med generalsekretær i Norsk Folkehjelp, Liv Tørrer.

*Papirløse etiopiere under gudstjenesten i Oslo domkirke
en søndag formiddag.*

FOTO Linn Cathrin Olsen / SCANPIX

TEMA

Jakten på et bedre liv

MENNESKER KRYSSER GRENSER av mange grunner. Noen flykter fra miljøkatastrofer, fra krig, og konflikt og fra ekstrem fattigdom. Andre for å oppleve en annen kultur eller for å få seg en jobb og et levebrød. Alle oppfyller ikke kravene til internasjonal beskyttelse, men alle har krav på å bli møtt med respekt.

Av alle grupper som kommer er flyktningene de mest sårbare. På verdensbasis er 42,5 millioner mennesker på flukt. I 2012 banket 10721 asylsøkere på Norges dør. For 2013 er prognosen fra UDI en ankomst på 9000. I verdens største flyktingleir Dadaab i Kenya, overstiger antall flyktninger antall asylsøkere i alle industrielle land tilsammen.

Norsk flyktningdebatt er ofte preget av negative holdninger, og myndighetenes fokus på kontroll, avskrekking og innstramning. Det må være et grunnleggende prinsipp at norsk flyktning- og asylpolitikk skal være inspirert av internasjonal solidaritet og formet av inter-

nasjonal rett, ikke av nasjonale hensyn, eller varierende politikk i ulike land. Like sentralt er det at Norges bidrag til ivaretagelsen av rettighetene og behovene til mennesker på flukt ikke bare må vurderes opp mot Norges folketall, men også Norges ressurser som et av verdens rikeste og fredeligste land. I forhold til folketall og nasjonalprodukt, er det i dag de fattige landene som tar imot flest flyktninger.

Det er en utfordring på den ene siden å sørge for at alle som har behov for beskyttelse får det, og på den andre siden å unngå at systemet benyttes av personer som ikke har behov for beskyttelse. Samtidig overfokuserer man på utnytting av asylsystemet. Selv om økonomiske motiver er et element i tilstrømningen, har de fleste som søker asyl, flyktet fra konfliktherjede land og totalitære stater. Dette gjelder også det store flertallet av dem som per i dag får avslag på asylsøknaden.

Papirløse utnyttetes i arbeidslivet

TEKST Kristine Lindberg FOTO Cornelius Poppe/SCANPIX

– Erfaringer både fra norsk og svensk fagbevegelse viser at det foregår en grov utnyttelse av papirløse immigranter i arbeidsmarkedet, dette kan vi ikke lengre lukke øynene for, sier generalsekretær i Norsk Folkehjelp, Liv Tørres.

Norsk Folkehjelp jobber nå i samarbeid med ulike LO-forbund med å etablere et norsk faglig senter for papirløse i Norge – etter samme modell som i Sverige. Der har Fackligt Center för Papperslösa (FCFP) siden opprettelsen i 2008 bistått flere hundre papirløse som utnyttetes på arbeidsmarkedet.

Representanter fra Norsk Folkehjelp, Arbeidsmandsforbundet, Handel og kontor, Fagforbundet og LO Oslo besøkte nylig FCFP for å lære mer om erfaringene de har gjort seg i Sverige.

– Å legge til rette for at papirløse får mulighet til å forsørge seg selv innenfor verdige og legale rammer har først og fremst fordeler, både for arbeidstager og arbeidsgiver. Det motsatte bidrar til at

vi både kriminaliserer en allerede svært utsatt gruppe, samt opprettholder et svart arbeidsmarked som vi allerede har lite kontroll med, sier Geir W. Gamborg-Nielsen i Arbeidsmandsforbundet.

UTBREDT PROBLEM

– De som henvender seg til oss har stort sett blitt lurt når det gjelder lønn. Mange jobber for 15–20 kroner timen, om de i det hele tatt får lønn, sier Sten-Erik Johansson som er daglig leder ved FCFP.

Johansson forteller at verstingebansjen er renhold, men også innenfor hotell- og restaurant, servicenæringen og byggebransjen er det mange tilfeller av mennesker som utnyttes. Dette er også erfaringen i Norge.

– De fleste jobber langt utover åtte timers arbeidsdag, og mange uten tilstrekkelig beskyttelse. Vi informerer om rettigheter og utreder sakene deres, før de oversendes til riktig forbund, foreller Johansson.

Ingen vet eksakt hvor mange papirløse som oppholder seg i Norge, men man regner med et sted mellom 20 000 og 30 000. Felles for disse er at de har fått avslag på sin søknad om opphold i Norge, og dermed mangler papirer på oppholds- eller arbeidstillatelse.

DEBATT PÅ VILLSPOR

Spørsmålet om rettigheter til papirløse er både omstridt og komplekst. Også innen fagbevegelsen i Sverige har det vært sterke røster mot at man skal

LO-leder i Oslo Kleiv Fiskvik holdt appell foran Stortinget da flere LO-organisasjoner aksjonerte for en sterkere arbeidsmiljølov, bedre pensjonsordninger og tiltak mot sosial dumping.

ta ansvar for folk som oppholder seg ulovlig i landet. Men dette mener både Norsk Folkehjelp og forbundene at er en avsporing av selve saken:

– Det er alltid en god grunn til at mennesker velger å fortsette å oppholde seg i Norge selv etter at de har fått sin søknad avslått, sier Gamborg-Nielsen, og legger til at de aller fleste lever under svært fattigslige og kummerlige kår.

Studier av hvem de papirløse er viser da også med all tydelighet at det her dreier seg om grupper av mennesker som har lite eller ingenting å vende tilbake til.

En stor del av dem er kvinner og menn som er ofre for menneskehandel, og således har kommet til Norge på falske premisser. Mange av dem har satt seg i stor gjeld, og har ikke andre valg enn å bli.

En annen stor gruppe er statsløse, for eksempel palestinere. En tredje gruppe kommer fra land som de ikke kan tvangsreturnere til på grunn av manglende returavtale, såkalte ureturnerbare.

ARBEIDSMILJØLOVEN GJELDER

I følge ILO-konvensjonen som Norge har sluttet seg til, gjelder arbeidsmiljøloven også papirløse arbeidstagere.

– FCFP tar ikke stilling til hvorvidt et menneske har innvilget oppholds- eller arbeidstillatelse. Vi fokuserer kun på at du som arbeidstager har visse rettigheter – uavhengig av juridisk status – og at du skal få hjelp hvis du utnyttes på arbeidsmarkedet, sier Johansson.

HÅPER PÅ VEDTAK I LO-KONGRESSEN I MAI

Flere forbund, deriblant Fagforbundet, FO og Arbeidsmandsforbundet, vil kjempe for at norsk LO skal ta samme ansvar som det de har gjort i Sverige. Gamborg-Nielsen i Arbeidsmandsforbundet omtaler forslaget om et norsk senter for papirløse som en lakmustest for LO.

– Norsk Folkehjelp står definitivt klare hvis LO-kongressen bestemmer at LO skal opprette et slikt senter i Norge, sier Liv Tørres, og legger til at hun tror dette vil bli godt mottatt på kongressen.

– Dette handler om solidaritet med de som utnyttes aller grovest i arbeidslivet, samtidig som det handler om sosial dumping, som jo fagbevegelsen står samlet imot.

– De sa de ville hjelpe meg

TEKST Kristine Lindberg FOTO Erik S. Sundt og Eivor Eriksen

Barn og unge av begge kjønn og av alle nasjonaliteter kan utnyttes i menneskehandel. I Norge er det særlig én gruppe som skiller seg ut som spesielt sårbar; de enslige mindreårige asylsøkerne.

I DAG BOR DET omtrent 700 enslige asylbarn i norske mottak. De kommer fra rundt 40 forskjellige land, de fleste fra Afghanistan, Somalia og Eritrea. Land i krig og konflikt. De siste årene har antall enslige unge asylsøkere som kommer til Norge variert fra under 400 til over 2000 per år.

De fleste er mellom 16 og 18 år, svært få er under 12 år. 80 prosent er gutter. Historien bak ankomsten til Norge er mange og historiene kan være veldig forskjellige. Felles for dem alle er at de kommer uten foreldre, og at de er svært sårbare. På reisen fra hjemlandet fram til det tidspunktet de har registrert seg som asylsøkere i Norge opplever de flere ulike former for overgrep. I Norge får enslige mindreårige asylsøkerne oppnevnt en verge i det de kommer til Norge og søker asyl. Mange verger rapporterer om barn og unge som har blitt utsatt for tvang og utnyttet i menneskehandel – enten på veien hit, eller etter at de har ankommet landet.

DET FOREGÅR MIDT IBLANT OSS

Utnytting av barn og unge for egen vinning eller andre fordeler kan bestå i så forskjellige ting som husarbeid, barne-

pass, renhold, restaurantdrift, salg av sex og porno, tigging, tyverier og narkotikavirksomhet. En tenåringsjente ble holdt innesperret i over to år i en kommune i Norge, og utnyttet til salg av sex. Hun klarte etter hvert å rømme, og holdes i dag skjult på hemmelig adresse mens saken mot overgriperne pågår. Hun er en av de 65 barna som var antatt utnyttet i menneskehandel i Norge i 2011.

STÅR I GJELD TIL MENNESKESMUGLERE

Ofte er situasjonen den at både de enslige mindreårige asylsøkerne og familien i hjemlandet har satt seg i gjeld til smuglere som de ikke klarer å betale tilbake. Den vanligste måten å betale tilbake på er å la seg utnytte gjennom menneskehandel. Historiene som vergene rapporterer om er mange – og hver og en av dem er ulike. Historien til «Daniel» som ble offer for menneskehandel på sin flukt til Norge, blir fortalt anonymt gjennom hans verge.

EN AV MANGE SKJEBNER

«Vi hadde akkurat flyttet fra mitt hjemland til Hellas fordi faren min fikk jobb der. Etter kort tid mistet han jobben. Han begynte å drikke igjen, og slo både meg,

Illustrasjonsbilde

Jeg begynte å bruke dop, fordi jeg var så redd for å bli tatt. Ikke minst var jeg redd for lillebroren min, men også for mitt eget liv.

mamma og lillebroren min. Mamma tok med seg broren min og flyttet, mens jeg ble værende igjen hos pappa. Det var veldig vanskelig. Jeg bestemte meg for å flykte. Da var jeg 13 år gammel.

Jeg ble kjent med noen gutter som var litt eldre enn meg, og de sa de ville hjelpe meg. En dag spurte de om jeg kunne levere en pakke. Jeg skjønnte at dette var noe ulovlig og farlig, så jeg nektet. Men da viste de meg et bilde av lillebroren min, tatt med mobil. Jeg visste ikke at de kjente til hvor moren og broren min bodde. De sa at hvis jeg ikke gjorde som de sa, ville jeg finne lillebroren min hakket opp i biter i en bag ved inngangsdøren hjemme. Jeg ble veldig redd, og gjorde som de sa.

Jeg måtte ofte dra til grensen og levere pakker der, av og til over grensen. Jeg begynte å bruke dop, fordi jeg var så redd for å bli tatt. Ikke minst var jeg redd for lillebroren min, men også for mitt eget liv.

Etter to år kom jeg i kontakt med en asylsøker og vi ble venner. Han anbefalte meg å reise til Norge, og hadde noen kontakter som kunne hjelpe meg. Han lånte meg penger til reisen og til agentene. Slik kom jeg til Norge».

«Daniel»

TVUNGET ULOVLIG

Europeisk innvandringspolitikk gjør det praktisk talt umulig å komme inn i Norge på en lovlig måte når hensikten er å søke asyl. Nesten samtlige barn som kommer til Norge har, på samme måte som «Daniel», måttet benytte seg av smuglere og agenter for å komme innenfor våre grenser. For å komme helt fram til startstreken hvor man kan si «Jeg søker asyl». Veien fra smuglere til menneskehandel er svært kort: En person på flukt inngår en avtale om å bli smuglet inn til Norge, og fortsetter å stå i et tjeneste- eller gjeldsforhold til smugleren eller hans kontakter etter ankomst til landet.

Dublin-samarbeidet som Norge er en del av har som hovedregel at man får behandlet sin asylsøknad i bare ett land. Ofte er dette landet det første europeiske landet man blir registret i. For «Daniel» sin del var dette Hellas. Dette betyr at barna kan ha holdt seg skjult i lang tid, i mange forskjellige land, på veien til Norge. Mange holder seg også skjult en periode i Norge før de henvender seg til politiets utlendingsmyndighet for å søke asyl.

ASYLBARNA SÆRLIG UTSATT

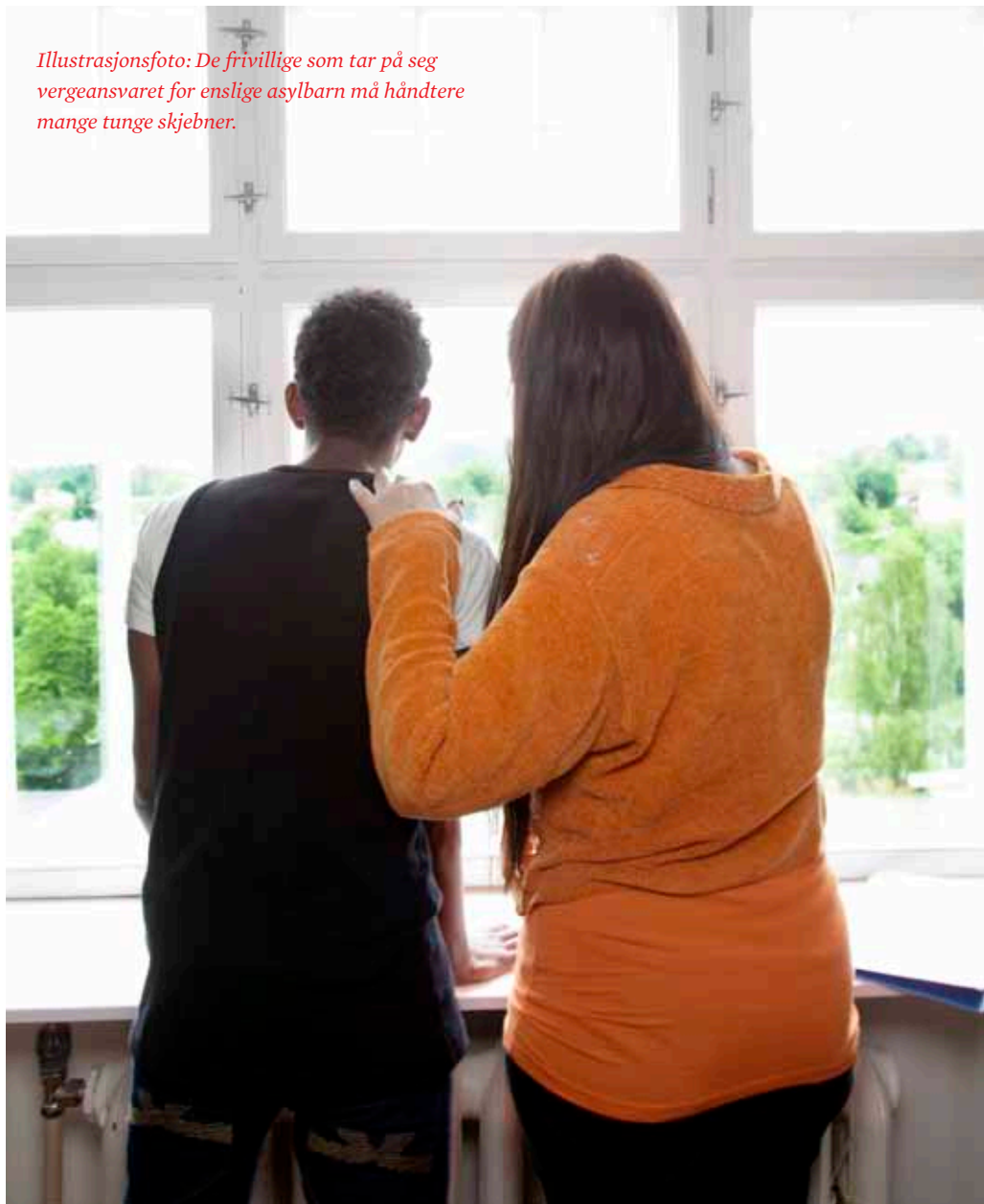
Mens mange enslige mindreårige asylsøkere har vært ofre for utnyttning og menneskehandel på sin vei til Norge, opplever også mange å bli utnyttet innenfor Norges grenser. Bare i 2011 anslås det å ha vært 65 barn som ble utsatt for menneskehandel i Norge. 32 jenter og 33 gutter. Flesteparten av barna er mellom 16 og 17 år gamle, men barn ned i 13-årsalderen mistenkes for å bli utnyttet, hovedsakelig til blant annet prostitusjon, tigging, vinnings- og narkotikakriminalitet. Tallene er hentet fra Koordineringsenheten for ofre for menneskehandel (KOM) i politidirektoratet.

KOM opplyser at tallene hentes fra myndigheter og organisasjoner, men at det er vanskelig å si hvor representative de er. Det er gode grunner til å anta at mørketallene er store.

HVORDAN GIKK DET MED «DANIEL»?

Saken til «Daniel» er nå avsluttet. Vergen hans tenker ofte på han, og lurar på hvordan det går med han nå. Selv om hun er fullt opptatt med nye oppdrag som verge for andre asylbarn som har vært utsatt for tvang eller menneskehandel. Hun håper at de vil få et annet utfall på

Illustrasjonsfoto: De frivillige som tar på seg vergeansvaret for enslige asylbarn må håndtere mange tunge skjebner.

sine saker enn hva som var tilfelle for «Daniel.» Hun forteller:

– Jeg var veldig ofte ute på mottaket og snakket med ham, en flott gutt, veldig sympatisk, veldig intelligent. Vi hadde mange fine samtaler. Guttungen fikk oppnevnt en advokat. Etter hvert ble han flyttet til en annen kant av landet mens han ventet på at saken hans skulle behandles i UDI. Det gikk ganske lang tid, og guttungen ble flyttet til nok et mottak i ventetiden. Vi hadde mye kontakt hele tiden. Han hadde sluttet med dop, og var veldig innstilt på å fortsette sitt unge liv i frihet.

– Så kom svaret fra UDI: Som borger i et europeisk land har man ikke krav på å få beskyttelse i Norge. Saken ble

anket, og jeg vet at advokaten brukte all sin kompetanse og mye tid for at guttungen skulle få omgjort vedtaket. Han ble returnert tilbake til Hellas.

– Jeg tenker at UDI kanskje tvilte på truslene om at lillebroren hans ville bli drept, så dermed tok de ikke saken på alvor. Hva som vil skje videre med guttungen og lillebroren hans kan man bare gjette på.

«Daniel» fikk hjelp til å snakke om tingene av menneskehandel-teamet på Hvalstad transittmottak, hvor han først bodde. Bekymringsmeldingene de sendte til UDI hjalp ikke denne gangen. Det har ikke lyktes vergen å få kontakt med «Daniel» igjen.

BOKANMELDELSE

Livsviktig reise

Tittel: Bilal – med de papirløse til festning Europa
 Forfatter: Fabrizio Gatti
 Oversatt av: Pål H. Aasen
 Forlag: Ascheoug
 Utgivelsesår norsk utgave: 2012

«Jeg har alltid lurt på hva som kan ligge bak avgjørelsen om å forlate alt man har. (...) Hvilket motiv er det som utløser bevisstheten om at det ikke finnes alternativer,» spør Fabrizio Gatti på en av de første sidene i boka. Forfatteren hadde lenge dekket feltet om innvandrere og papirløse i sitt arbeid som journalist da han bestemte seg for å legge ut på den samme reisen som mange av asylsøkerne til Italia og resten av Europa har vært gjennom. Han ville, som han skriver i boka, «kunne føle seg jevnbyrdig med de overlevende flyktningene som går i land i Italia».

Gatti reiser gjennom Sahara på et åpent lasteplan sammen med dusinvis av andre på flukt. De står tettepakket i solsteken. Sjøføren stopper kun ved vaktposter der passasjerene blir beordret til å bla opp eller ta imot slag og spark. Ofte begge deler. De stopper ikke om det bryter ut diaré eller annen sykdom. På lasteplanet og stoppene før og etter den farefulle ørkenreisen, møter Gatti noen av de mange som håper på et bedre liv i Europa. Han får også erfare hvor mange dødelige hindre en må over før en når kysten av Italia.

Reisen og lidelsen for de fleste asylsøkere er ikke over selv om de når Europa. Tilbake i Italia utgir Gatti seg for å være kurderen Bilal for også å få et innblikk i forholdene ved Interneringsleiren Lampedusa, og senere som tomatplukker uten arbeidskontrakt.

Historien Gatti forteller er den samme som vi har hørt fra hundrevis av asylsøkere før ham. En reise fra Afrika til Europa der en ikke har tall på hvor mange som mister livet. En behandling av europeiske myndigheter på høyde med konsentrasjonsleire. Og et liv som papirløs helt uten rettigheter. Til tross for at vi har hørt historiene før, er det en viktig dokumentasjon fra forfatteren. Unektelig er det dessverre flere som lytter til det en europeisk journalist forteller enn en afrikansk asylsøker. Boka er viktig fordi den både gir et innblikk i hvordan, hvorfor og hva asylsøkere kommer fra. Den er også en viktig øyeåpner for hvordan vi selv behandler mennesker på flukt. Ikke minst understreker den nok en gang at menneskene som søker om å få bli i Europa er individer som først og fremst har én ting felles: et utrolig mot.

Av Tine Solberg Johansen

FAKTA

- Norsk Folkehjelp har drevet vergeprosjekter siden 2002. En viktig del av prosjektene har vært å utvikle kurs for hjelpeverger, samt bygge nettverk. I dag drifter vi et Verge-sekretariat, som blant annet innebærer ansvaret for vergevaktordningen og rekruttering av verger til enslige mindreårige asylsøkere (EMA).
- Å være verge for EMA beskrives av verger selv som svært givende og meningsfullt. Som ansvarlig voksen bidrar man til å lette en utsatt livssituasjon for et barn eller en ungdom.

Bli hjelpeverge:
folkehjelp.no/bliverge

Au pair: Eventyrer eller hushjelp?

TEKST Linn Stalsnes og Kristine Lindberg FOTO Werner Anderson

– Å sikre at au pair-ordningen ikke misbrukes slik at unge jenter utsettes for menneskehandel eller sosial dumping er et viktig prinsipp for både Norsk Folkehjelp og fagbevegelsen, sier Trygve Augestad, leder for flyktning og integreringsenheten i Norsk Folkehjelp.

Hvem som kommer til Norge som au pair, og hvorfor og hvordan de kommer hit, har endret seg dramatisk på få år. Hvilke utfordringer skaper dette og hva kan vi gjøre for å beskytte rettighetene til au parene?

– En au pair er ikke lenger den eventyrlystne jenta du gikk på videregående sammen med som fant en billig måte å oppdage verden på. Det er ikke så mange norske ungdommer som reiser ut i verden på denne måten lenger, sier Magnhild Otnes, daglig leder av Au Pair Center/On Equal Terms.

HÅP OM ET BEDRE LIV

I dag kommer au pairer i stedet til Norge, og de fleste kommer fra ganske fattige land. Nesten 90 prosent av au pairer som kommer til Norge er fra Filippinene.

– De fleste kommer med håp om et bedre liv. En mulighet til å forsørge fami-

lien. Gi lillebror en utdanning eller komme seg vekk fra fattigdom, forteller Otnes.

GAMMELT LOVVERK I NY VIRKELIGHET

Regelverket og tankene rundt au pair-ordningen har ikke endret seg nevneverdig siden innføringen i 1969. I det grå feltet som har oppstått mellom gammelt lovverk og ny virkelighet trenger mange au pairer i dag gode råd og en møteplass. For å møte slike behov har Norsk Folkehjelp og Fagforbundet nå åpnet et rådgivingscenter for au pairer i Norge.

– Formålet med senteret er først og fremst å sikre rettsikkerheten til en sårbar gruppe som kommer til Norge for å jobbe og bo i private hjem, sier Augestad.

Hele 80 prosent av alle au pairer ankommer privat. De har hatt en annonse ute på nettet, eller svart på en annonse fra en vertsfamilie samme sted.

illustrasjonsbilde

– De fleste kommer med håp om et bedre liv. En mulighet til å forsørge familien. Gi lillebror en utdanning eller komme seg vekk fra fattigdom.

Det er fremdeles slik at au pair-ordningen «på papiret» først og fremst er et program for kulturutveksling og språklære.

– Bare 20 prosent av au parene kommer i dag gjennom de to au pair- byråene vi har i Norge, som sikrer at både au pair og vertsfamilie er intervjuet og sjekket, forteller Augestad.

KULTURUTVEKSLING ELLER BILLIG HUSHJELP

Det er fremdeles slik at au pair-ordningen «på papiret» først og fremst er et program for kulturutveksling og språklære. Ideen er at den unge skal lære om språk og kultur i et nytt land, og som takk for husrom og mat bidrar man noen få timer hver dag med barnepass og litt vasking. Lønnen, eller lommepengene, er på 5000 kroner brutto hver måned.

– Men hvordan skal man sjekke at au pairer bare jobber fem timer hver dag, slik regelverket tilsier? Hva det innebærer «å hjelpe til» som en del av familien, og hva som skal inngå i de fem timene med husarbeid, er ikke nødvendigvis gitt, forteller Otnes, og sier at uenighet om slike spørsmål fort kan lede til konflikt. Au Pair Center er et sted man kan henvende seg til for å finne ut om man har gode nok rettigheter dersom man opplever uenighet om slike spørsmål, eller hvis au piren opplever tvang eller overgrep.

AU PAIR CENTER – ON EQUAL TERMS

Det blir stadig mer vanlig at folk kjøper seg hjelp i hjemmet, og med global migrasjon er denne hjelpen ofte billig. Det utfordrer oss alle, i møte med folk som har kommet hit fra helt andre bakgrunner. Au piren kommer i tillegg i en særstilling fordi hun bor privat i en familie, og fordi hun ikke kommer hit som arbeider med tilhørende rettigheter. Hun er på «kulturutveksling».

I dag er det lite kunnskap om hvordan au pair ordningen faktisk fungerer i praksis. Au Pair Center håper å kunne avdekke en del av denne manglende kunnskapen etter kontakt med au pairer, vertsfamilier og andre aktører i tiden fremover.

– For Norsk Folkehjelp handler Au Pair Center om å gripe fatt i nye problemstillinger på feltet fra et rettighetsperspektiv. Hun må kjenne sine rettigheter og vi som samfunn må finne ut om de beskytter henne og ordningen godt nok, sier Augestad.

– Vi vil også via senteret tilby kurs og samlinger som skal bidra til å styrke jentenes evne til å bedre kunne ivareta egne liv, og også påvirke samfunnet rundt dem. I tillegg er det viktig at au parene

reiser hjem med noe mer i bagasjen enn erfaring fra barnepass og husarbeid.

RETTIGHETER FOR BEGGE PARTER

– Å komme fra fattigere deler av verden til vår rikdom gjør unektelig noe med maktbalansen mellom vertsfamilie og au pair. Denne makt-ubalansen er vi ikke sikre på at vanlige folk og vertsfamilier er bevisste nok på, sier Augestad,

– På tross av disse nevnte endringene kan selvsagt au pair-ordningen også i dag fungere godt, i familier som oppriktig er interesserte i sin filippinske au pair og hennes kultur, og der hun og familien kommer godt overens. Hun løser deres tidsklemme, familien løser hennes behov for inntekt og kanskje til og med utferds-trang, sier Otnes, og legger til:

– Problemet oppstår når rettigheter brytes. Vi kan ikke ha en ordning som avhenger av at vertsfamilien er snille mennesker som vil au piren det beste. Vi må ha rettigheter sterke som stål, som begge parter kjenner til og vet får konsekvenser om man bryter.

Les mer om au pair-senteret her: folkehjelp.no/aupair

HJELP FLYKTINGENE FRA SYRIA NÅ!

Forholdene for flyktingene fra Syria er uholdbare. Det er akutt mangel på mat, varme klær og nødhjelpsutstyr. Norsk Folkehjelp er i full gang med å hjelpe. Sammen kan vi hjelpe flere!

200 KR

Gir varme klær og annet livsnødvendig utstyr til et barn

300 KR

Sikrer mat i en måned til en familie på fem

500 KR

Gir en komplett nødhjelpspakke til en familie. Pakken inneholder klær og nødvendig utstyr for å overleve vinteren

- **SEND "SYRIA" TIL 2160 (200 KR)**
- **RING 820 44 750 (200 KR)**
- **KONTONUMMER: 5005 14 00000**

TAKK FOR DIN GAVE

Hjelp Sarah og de andre barna i flyktingleirene. Send en SMS med SYRIA til 2160 (200 kr)

Norsk Folkehjelp

Blikk på verden

NORGE

KRAFTIG NEDGANG I ANTALL DRUKNINGSULYKKER I 2012

I fjor døde færre mennesker som følge av drukning, viser ferske tall som Norsk Folkehjelp har samlet inn. 61 mennesker, hvorav 50 menn og 11 kvinner, mistet livet i 2012. Fall fra båt viser seg å være årsaken til de fleste ulykker, noe som forteller hvor viktig det er med bruk av redningsvest når vi er til sjøs.

– Dette skjer mens fritidsbåtflåten vokser og bruken av elver, sjø og vann i fritiden øker. Det må bety at folk er blitt flinkere til å ta viktige og riktige forholdsregler, sier seniorrådgiver i Norsk Folkehjelp Ivar Christiansen, men legger til at skal vi lykkes med å holde denne trenden, må vi hele tiden minne hverandre om hvor viktig det er å forebygge drukningsulykker. Nå i vintermånedene må vi huske på at isen blir usikker når temperaturen stiger.

FANT FROSSEN FORSKER

I et brev takker Norges forskningsråd og Fafo på vegne av konferansen Population and Poverty – «PopPov» frivillige redningsmannskaper fra Norsk Folkehjelp som bidro til at en savnet forsker på besøk fra Afrika ble funnet i tide – ute i 16 minusgrader.

Det var en av konferansedeltakerne som under et illebefinnende hadde forsvunnet ut av hotellet og gått seg bort, forvirret og svært tynkledd. I brevet takkes de frivillige mannskaper på meget kort varsel og bidra til at den savnede forskeren ble funnet.

AFRIKA

RYDDER MINER I SENEGAL

Siden desember har Norsk Folkehjelp ryddet miner i Senegal. Målet er å gjøre Senegal fritt for landminer.

Arbeidet skal konsentrere seg i den sørlige regionen Casamance, hvor en lang, lavintensitetskrig for uavhengighet har resultert i over 800 sivile ofre for landminer.

Norsk Folkehjelp skal bidra til å ruste opp Senegals egen evne til å håndtere mineproblemet.

– Ulykker blant sivile har gått ned de siste årene, men miner blir fortsatt funnet og hundrevis, om ikke tusenvis, av internt fordrevne venter på å returnere til områder som kanskje også er minelagt, sier Chris Natale, leder for mineprogrammet i Senegal.

NORSK FOLKEHJELP FORDØMMER ARRESTASJON AV AKTIVISTER I ZIMBABWE

Flere aktivister i Norsk Folkehjelps samarbeiderpartner Zimrights, har blitt arrestert i Zimbabwe. Okay Machisa og mange av hans kolleger er beskyldt for konspirasjon for å begå svindel.

– Vi konstaterer med bekymring fortsatt arrestasjonen av menneskerettighetsforkjempere og som går mot ånden av regjeringen i National Unity. Norsk Folkehjelp krever en løslatelse av alle Zimrights tjenestemenn og en garanti for at det sivile samfunn kan gis rett og plass til å gjøre sitt arbeid uten frykt og trusler.

– Vi konstaterer med bekymring at arrestasjonene av menneskerettighetsforkjempere fortsetter. Norsk Folkehjelp krever løslatelse av alle Zimrights medlemmer og en garanti for at det sivile samfunns organisasjoner kan arbeide uten frykt og trusler.

ASIA

NORGE SLETTER BURMAS GJELD

Gjelden på over tre milliarder er blitt slettet av den norske staten. Beslutningen om slettingen ble fattet i det internasjonale forumet for u-landsgjeld, hvor alle land som Myanmar skylder penger til møttes for å forhandle om hvor mye som skulle slettes.

– Dette er viktig for folk i Myanmar. Vi gjør dette akkurat nå for å støtte opp om den positive utviklingen i landet, sa utviklingsminister Heikki Holmås.

Myanmars gjeld stemmer fra den norske skipseksportkampanjen. Mellom 1976 og 1980 eksporterte Norge 156 fartøyer samt skipsutstyr til 21 land gjennom statsgaranterte eksportkreditter. Slettingen av gjelden fra denne kampanjen begynte allerede i 2007.

Forhandlingene ble innledet for ett år siden, og dersom de lykkes kan Myanmar få ettergitt gjeld for til sammen 33 milliarder kroner.

PSYKOSOSIAL STØTTE TIL BARN

Deir El Balah Rehabilitation Society, har i samarbeid med Norsk Folkehjelp, startet arbeidet med å lege sår i barnesinn etter krigen på Gaza i november i fjor.

Ferske tall fra FNs organisasjon for de palestinske flyktningene (UNRWA) viser at antallet mennesker de behandlet for psykologiske traumer eller Post-Traumatic Stress Disorders (PTSD) doblet seg fra november til desember i fjor, og hele 42 % av de UNRWA behandlet var barn på under ni år, skriver Kjetil Østnor, Norsk Folkehjelps landdirektør i et nytt blogginnlegg fra Gaza.

Deir El Balah Rehabilitation Society jobber for å skape positive aktiviteter for barn. De veiledes av en sosialarbeider som er spesialist på å gi psykososial støtte til barn og målet med prosjektet er at barna igjen skal føle seg trygge og får hjelp til å legge bak seg de forferdelige dagene de opplevde under krigen i november.

HANDEL OG KONTOR I NORGE

UNIT4
AGRESSO

– mer enn et fagforbund

Norsk Jernbaneforbund
Møllergt. 10, 0179 Oslo

Norges
Rederiforbund
Norwegian
Shipowners'
Association

BERGESENS ALMENNYTTIGE STIFTELSE

ENKLESTE VEIEN TIL ET NYTT TAK

Ingar Pettersen & Co as
Rådgivere i bedriftsutvikling og styring

Aktietrykkeriet a.s

www.aktietrykkeriet.no • Tlf: 63 88 73 00

Arbeiderbevegelsens
Arbeidsgiverforening

**Norsk
Protein**

– ledd i næringskjeden
www.norskprotein.no

Musikernes fellesorganisasjon
www.musikerorg.no

Fellesorganisasjonen støtter Norsk Folkehjelps arbeid

Fellesorganisasjonen (FO) er et fagforbund som organiserer mer enn 26.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere, velferdsarbeidere og studenter. FOs hovedmål er å bedre medlemmenes lønns- og arbeidsforhold, drive helse- og sosialpolitisk påvirkningsarbeid og yrkesfaglig aktivitet. Forbundet er også aktivt i internasjonalt solidaritetsarbeid.

Norsk
Nærings- og
Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Lilletorget 1 Postboks 8719 Youngstorget, 0028 Oslo
Tlf: 23 10 29 60 www.nnn.no

**Et godt arbeidsmiljø
og topp sikkerhet
– to sider av samme sak**

Norsk Lokomotivmannsforbund

Norsk Folkehjelp takker for
støtten fra lokale klubber og foreninger

Norsk
Tjenestemannslag

NTL Norsk
Medisinaldepot Avd. 54

NTL Fiskeridirektoratet

NTL Skatt

NTL
Norges Idrettshøyskole

NTL Mattilsynet

NTL Folkehelseinstituttet

Tofte og Hurum
Fagforening

EL & IT
Elektroarbeidernes
Fagforening

Fellesforbundet

Fellesforbundet
marinestasjonens
Fagforening

Fellesforbundet
Avd. 25 Stavanger

Avd. 850
Oslo Grafisk Fagforening

NORSK FOLKEHJELP TRENGER FLERE FASTE GIVERE!

**STØTT OSS MÅNEDLIG
- BLI FAST FOLKEHJELPER!**

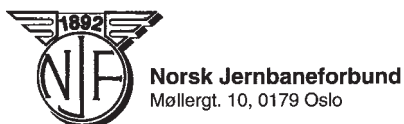
Du vil jevnlig få nyheter fra felt.
Hver krone fra deg skaper resultater.

Norsk Folkehjelp

Norsk Folkehjelp takker sine hovedsamarbeidspartnere

OM NORSK FOLKEHJELP

NORSK FOLKEHJELP ER fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, humanitær minerydding, sanitet og redningstjeneste, integrering og asyl. Norsk Folkehjelp har mer enn 12 000 medlemmer i Norge og 2400 ansatte i over 39 land.

OM APPELL

APPELL ER ET fagblad for Norsk Folkehjelps medlemmer, ansatte, samarbeidspartnere og støttespillere. Formålet med Appell er å formidle Norsk Folkehjelps synspunkter og bidra til intern og ekstern debatt omkring de standpunkt organisasjonen tar. Appell skal ha en fri og kritisk dekning av Norsk Folkehjelps aktiviteter nasjonalt og internasjonalt og etterstrebe å gi et realistisk bilde av resultatene av Norsk Folkehjelps arbeid og ressursinnsats.

HER FINNER DU OSS

Norsk Folkehjelps regionkontorer nåes på tlf.: 22 03 77 00

REGION NORD

Postboks 6166,
9291 TROMSØ
regionskontoret.nord@npaid.org

REGION MIDT-NORGE

Folkets Hus, Olav Tryggvassonsgt. 5
Postboks 172 Sentrum,
7401 TRONDHEIM
regionskontoret.midt@npaid.org

REGION VEST

Teatergt. 34, 5010 BERGEN
regionskontoret.vest@npaid.org

REGION ØST OG KURSKONTORET

Besøksadresse: Folkets Hus, Hunndalen
Postadresse: Pb 611, 2809 GJØVIK
regionskontoret.ost@npaid.org
kurs@npaid.org

B PostAbonnement

RETURADRESSE

Norsk Folkehjelp
Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO

Rettferdig tilgang til naturressursar i Sudan

Foto Henrik Stabell

Det er ein direkte samanheng mellom fattigdom og mangel på kontroll over naturressursar som land og vatn.

Industri Energi støttar Norsk Folkehjelp sitt arbeid i Sudan, og bidreg med 1 million kroner over ein 4-års periode. Norsk Folkehjelp samarbeidar med lokale styresmakter og partnerar i Sør-Sudan for å sikre folk rettferdig tilgang til naturressursar. Det er også viktig å styrkje folket sin rett til å delta i politiske prosessar. Målet er å bidra til utvikling av eit politisk rammeverk der lokalbefolkninga kan vere med å bestemme korleis ressursane vert fordelt. Det er ein direkte samanheng mellom fattigdom og mangel på kontroll over naturressursar som land og vatn. I Sudan-programmet bidreg Industri Energi til sosial og økonomisk utvikling.

Norsk Folkehjelp
Solidaritet i praksis